

Szerkesztőség iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 28 K
Félévre ——— 14 K
Negyedévre ——— 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::
Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 270. szám.

Péntek, november 24.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távirati jelentései. —

A mai nap eseményei.

A trónváltozás.

Károly király a politikában. Miniszter-
tanács. — Az új uralkodó fogadalma a
Reichsrathban. — Első Ferenc József
halála és a pápa.

A trónváltozás eseményeiről a mai
délután folyamán tudósítónk a következ-
zőket táviratozza:

Károly király első politikai ténykedése.

Budapest, nov. 24. Az Est bécsi
tudósítója politikai körökből arról érte-
sül, hogy Károly király első buda-
pesti tartózkodása alkalmával fogadni
fogja a magyar politikai élet kiválóságait,
a főrendiház és képviselőház elnöksé-
geit, a titkos tanácsosokat, köztük a mi-
niszterviselt ellenzéki pártvezéreket.

Minisztertanács. — Az országos gyász.

Budapest, nov. 24. A kormány
tagjai ma délelőtt Tisza István gróf
miniszterelnök elnöklésével tanácskozást
tartottak, amelyen megbeszélték a teme-
tően való részvételt és az országos gyász
kérdését. A gyász kifejezése fekete kar-
szalag, esetleg gyászrozetta lesz.

Az új uralkodó fogadalma a Reichsrathban.

Budapest, nov. 24. Bécsből sür-
gönyzik:

Osztrák politikai körök szerint, ja-
nuár első napjaiban összeül a Reichs-
rath. A két Ház együttes ülést tart, ame-
lyen elhangzik a császár fogadalma.

Első Ferenc József halála és a pápa.

Budapest, nov. 24. Zürichből sür-
gönyzik:

Spanyolország vatikáni nagykövete
szerdán reggel kapta a hirt Ferenc Jó-
zsef elhunytáról. A nagykövet kevéssel
utóbb megjelent a pápánál, akivel kö-
zölte a gyász hírt. A pápa mélyen meg-
rendült a gyász híre hallatára s nyomban
elrendelte, hogy a sixtusi kápolnában
imákat mondjanak az elhunyt uralko-
dóért.

Vatikáni körökben híre jár, hogy a
pápa sajátkezű levelet küld Károly
királynak.

A világháború.

A romániai harcok. — A bolgár cár hadsereg-
parancsa. — Anglia legnagyobb hajóját el-
süllyesztették.

A háború eseményeiről ma délután
érkezett távirataink a következők:

Az oláhországi harcok.

Budapest, nov. 23. Rotterdamból
sürgönyzik: Az Echo de Paris írja:

A románok Oláhországban kétség-
telenül visszavonulnak, de különböző
körülményekből arra következtethetni,
hogy az oroszok és románok fontos had-
művelete várható Dobrudzsában és ugyan-
csak várható Moldovában egy új hatal-
mas orosz hadsereg föllépése is.

Egy másik rotterdami távirat a
Temps cikkét közli az oláhországi hely-
zetről.

A cikkben a Temps nyugtalanodik
a románok helyzete miatt, de megjegyzi,
hogy ámbár az Orsova—Filiási vasut-
vonal nagyrésze el van pusztítva, mégis
remélhető, hogy a románoknak orosz
segítséggel sikerül egy második marnei
mozdulatot produkálniuk.

A bolgár cár hadsereg- parancsa.

Budapest, nov. 22. Szófiából sür-
gönyzik: A bolgár király a következő

hadseregparancsot adta ki Románia ellen
harcoló harmadik hadseregének:

Katonák!

Hütlenn északi szomszédunk bűné-
nek megtorlására gyorsan érkezett a
várva-várt idő. Románia akkor támadott
meg bennünket, amikor azt vélte, hogy
elszántságotok, erőtök megcsökkent és
azt hitte, hogy érkezett a pillanat, ami-
kor folytathatja 1913-ban megkezdett
rablóhadjáratát.

Példátlan volt Románia arcátlan-
sága, de példátlan volt annak az orkán-
nak az ereje is, amelyivel az ellenséget
Dobrudzsának régi királyságunk törzsé-
nek aranyos mezőiről elsöpörtük.

Megrendíthetetlen kitarasztokba ve-
tett változatlan bizalommal küldöm nek-
tek az egységes bolgár nemzet üdvözle-
tét és kifejezem nektek elismerésemet
és hálámat A Mindenható oltalmazzon
benneteket. Isten segítségével győzelme-
sen fogjuk befejezni megszentelt mun-
kánkat.

Anglia legnagyobb hajóját elsüllyesztették.

Budapest, nov. 24. Luganóból
sürgönyzik:

Ideérkezett hiteles jelentések szerint
tegnap Kea-szigete mellett elsüllyesztet-
ték a Britania gőzöst, Anglia legnagyobb
hajóját. A gőzös 48150 tonnás volt,
hossza 300, szélessége 30 méter s hu-
szonnyolc csomó sebességgel haladt.
Az áldozatok száma mintegy kétszáz.

Francia csapatok megszáll- ták az athéni pályaudvart.

Budapest, nov. 24. Athénből sür-
gönyzik a Reutter-ügynökségnek:

Francia tengerész csapatok tegnap
délután két órakor megszállták a pelo-
ponézosi pályaudvart, amely Athénnek a
pályaudvara.

A mexikói harcok.

Budapest, nov. 24. A Reutter-
ügynökség jelenti Newyorkból:

Villa tábornok tegnap csapataival
megtámadta Chichnachua városát.

A trónváltás eseményei.

A koronázás. — Az új király hadseregpáncsa. — A német császár részvéte és a német hadsereg gyászja. — Első Ferenc József bucsuja a népeitől, hadseregétől. — Hűségkü az új királynak. — Az új király budapesti székhelye.

A koronázás.

A hivatalos lap mai számának élén a következő királyi kéziratot közli:

Kedves gróf Tisza!

Attól a szándéktól indítva, hogy magamat Magyarországnak, Horvát-Szlavon és Dalmácia királyává mielőbb megkoronáztassam, utasítom Önt, hogy az országgyűléssel érintkezésbe lépve, idevágó javaslatait terjeszse elém.

Károly s. k.

Tisza István gróf s. k.

Bécsből sürgönyzik:

A hivatalos Wiener Zeitung mai száma a következő legfelsőbb kéziratot hozza:

Kedves Körber!

Megemlékezve amaz alkotmányos kötelességemre, hogy az 1867 december 21-iki állami alaptörvény nyolcadik szakaszában az uralkodás és a végrehajtó hatalom gyakorlása végett előírt esküt letegyem, várom a rendelkezés teljesítésére irányuló előterjesztéseit.

Károly s. k.

Körber s. k.

Károly király hadparancsa.

Budapest, nov. 24. A Rendeleti Közlöny november 23-iki száma a következő legfelsőbb had- és hajóhadparancsot közli:

Katonák!

Legfelsőbb hadurak fennkölt dédnagybátyám Első Ferenc József császár és király, aki benneteket, atyáitokat, nagyatyáitokat évtizedeken át szeretettel gondoskodással vezetett, aki atyailag viselte gondotokat, Istenhez költözött.

Az Istenben boldogult Felső ur, mint a katonai hű kötelességteljesítés tündöklő példaképe, végső megfeszítéseig szentelte bölcsességét és egész lényét a haza javának s míg ereje el nem hagyta, gondolatai nálatok, szeretett katonáinál időztek.

Katonák!

Eme titáni küzdelem kemény, de dicsőséges napjait eddig veletek éltem át. Amidőn most a nagy idők közepette immár mint legfőbb hadur közületek soraitokból harc-edzett hűség hadseregem és hajóhadam élére lépek, rendületlenül bizom ami szent jogunkban és győzelmünkben, amelyet igazságos ügyünk szolgálatában hű szövetségeseinkkel egyetemben Isten segítségével ki fogunk vinni.

Az elhunyt magas szelleme veletek lesz, ez fog benneteket hősi harcokra serkenteni, így adja meg a Mindenható, hogy elhunyt hadurunk ravatalára helyezhessük a diadal koszoruját és ezzel adjuk jelét hűség hálánknak mindama szeretetért és gondoskodásért, amely nemes szívét hű haderejéért szakadatlanul dobogtatta.

Kelt Bécsben 1916 november 23.

Károly s. k.

Első Ferenc József bucsuja népeihez és hadseregéhez.

Budapest, nov. 23. A hivatalos lap tegnap este külön kiadásban jelent meg, a mely a következőket tartalmazza:

Megdicsőült Első Ferenc József ő császári és apostoli királyi felsége tegnap felbontásra került legmagasabb végrendeletében a következő bucsuszavakat méltóztatott legkegyelmesebben intézni népeihez valamint a hadsereghez és a haditengerészethez:

Szeretett népeimnek igaz köszönetet mondok azért a hűség szeretetért, a melylyel irántam és Házam iránt úgy a boldog napokban, mint a sulyos időkben viseltetek. E ragaszkodás tudata jól esett szívemnek s abból meríttem erőt nehéz uralkodói kötelességem teljesítéséhez. Őrizzék

meg ugyanezen hazafias érzületeket utódom számára.

Hadseregéről és haditengerészeteiről is a meghatott köszönet érzelmeivel emlékezem meg bátorságáért és hűség odaadásáért. Győzelmeik örömteljes büszkeséggel, az őket önhibájukon kívül ért balszerencse fájdalmas bánattal töltötték el.

Azon kitűnő szellemben, amely hadseregemet és haditengerészeteimet, valamint mindkét honvédségemet mindenkor lelkesítette, zálogát látom annak, hogy éppugy mint én, utódom is mindenkor számíthat rájuk.

A német császár részvéte.

Budapest, november 24. Berlinből sürgönyzik: A Norddeutsche Allgemeine Zeitung jelenti:

A német császár táviratot intézett Károly királyhoz, amelyben a következőket írja:

Legmélyebben megrendülve nagyon tisztelt nagybátyád, Ferenc József őfelségének halálán, legbensőbb, legszívélyesebb részvéteimet fejezem ki neked. Istennek kifürkészhetetlen akarata a legnagyobb világháború közepén ragadta el őt, aki utolsó lehetéig állott szövetségeseinek oldalán és aki nem érthette meg a háború befejezését és a béke visszatérését. A Mindenható adjon neki örökös békességet, neked pedig erőt és segítséget ama nagy teher elviselésére, amely ebben a komoly időben rád vár. A megboldogultnak áldása lebegjen fölötted és népeid fölött. Belsőleges imádsággal s a leghűségesebb részvétellel gondolok rád.

Vilmos.

Királyunk a császár táviratára a következőkben válaszolt:

— A sors megpróbáltatásának abban a nehéz órájában, amikor felséges nagybátyámat magához szólította az Isten és engem, hazámat, Ausztriát és Magyarországot a legkeserűbb fájdalom tölt el, fájdalmas vigasztalás volt nekem a megragadó részvét, amelyet te drága barátom közöltél velem.

Legmelegebb köszönetet mondok érte ama tiszteletért, igazi barátságért, amelyet a felmagasztosult iránt, aki téged oly nagyon becsült, érzel. Miképpen sziklaszilárdan megállt veled kötött szövetsége ezen világháborúban, úgy maradjon meg ez közöttünk is. A megdicsőültnek ragyogó emléke és áldása vezessen bennünket a közös úton a becsületes sikerhez. Áldja Isten, hogy így legyen. Hűség barátsággal és kézzorítással

Károly.

A német császár hadparancsa és a német hadsereg gyászja.

Budapest, nov. 24. Berlinből sürgönyzik: A Wolff-ügynökség jelenti:

A hadsereg rendeleti közlönye a császárnak következő hadseregpáncsát közli:

— Öszinte gyásszal, a legfájdalmasabb megindultságban állok annak a nemeslelkű uralkodónak, hűség szövetségeseimnek ravatalánál velünk szoros barátságban élő népeivel, hadseregével, amely a német csapatokkal a világháború sok harcterén hűség bajtársaként együtt csatáznak, vérzik és győz.

Istenben boldogult atyai barátom fejedelmi alakja ragyogón fog állni minden idők történetében

A hadseregpáncs ezután megparancsolja, hogy a táborban levő és a megszállt hadsereg valamennyi tisztje tizennégy napig gyászt viseljen.

A Ferenc császár nevét viselő testőr grá-

nátos ezred és a Ferenc József nevét viselő huszárezred három hétig tart gyászt.

A gyász három első napján az összes katonai szolgálati épületeken félárbocon kell eresztetni a lobogót. A csapatoknál a tüzi riasztón és riadón kívül zene nem játszhat.

Az említett ezredek a temetésen képviselik magukat.

Aláírva: Nagy főhadiszállás november 22-ikén. Vilmos.

Hasonló hadseregpáncsot intézett a császár a haditengerészethez azzal a pótlással, hogy a hazai kikötőkben levő hajók lobogóikat félárbocon ereszték s a nagy árbocon a magyar-osztrák lobogót kitűzzék.

A hadsereg hűségküje

Budapest, nov. 24. Bécsből sürgönyzik:

A király parancsára ma délelőtt a monarchia valamennyi katonai parancsnokságának területén megtörtént a csapatok esküjének megnyitása „Első Károly Ausztria császára és Magyarországának e néven negyedik apostoli királya” nevére.

Ez alkalomból istentiszteletek voltak, amelyek után a katonák állomáshelyükön zászlóik előtt letették az esküt, miután a tisztek az ezredek katonáinak anyanyelvén beszédet intéztek hozzájuk.

A tábornoki kar, a tisztek és katonai tisztviselők szintén megújították hűségküjüket.

A királyi pár a ravatalánál.

Budapest, nov. 24. Bécsből sürgönyzik:

A király a királynéval ma hosszabb ideig időzött az elhunyt uralkodó ravatalánál, ahol a királyi pár sokáig imádkozott.

Az első koszorú.

Budapest, nov. 24. Bécsből sürgönyzik:

Az első koszorú, a melyet ma a schönbrunni kastélyban leadtak, Lónyai Stefánia grófnőé volt a következő fölirással:

— Örökké hálás, téged híven szerető Stefániadtól.

Uralkodók a temetésen.

Budapest, nov. 24. Bécsből sürgönyzik:

Az elhunyt király temetésén az uralkodók közül résztvesznek: Vilmos német császár feleségével, Ferdinánd bolgár cár feleségével, a spanyol anyakirálynő, valamint a török szultán képviselőjében egy török küldöttség egy herceggel az élén.

Ferenc József és a különbáke.

Budapest, nov. 24. A Frankfurter Zeitung bécsi levelezője jelenti:

Ferenc József király, amikor a múlt év tavaszának válságos napjain a különbákere vonatkozó szöbeszéd hozzá jutott, ezeket mondotta:

— Inkább vesszek el, semhogy kujon legyek!

Az új király és a budapesti székhely.

Budapest, nov. 24. Bécsből sürgönyzik:

A Neue Freie Presse a magyar kormányhoz közelálló részről megerősíti, hogy udvari körökben úgy tudják, hogy őfelségének a jövőben az a terve, hogy az évnek egy részében székhelyét Budapestre helyezi.

A miniszterelnök itthon.

Budapest, nov. 24. Bécsből sürgönyzik:

Tisza István gróf miniszterelnök tegnap délután Bécsből hazautazott Budapestre.

Károly király proklamációja.

Budapest, nov. 22.

A hivatalos lap ma este rendkívüli kiadásban jelent meg, amely a következőket tartalmazza:

Ő Császári és Apostoli Királyi Felsege a következő legfelsőbb királyi kéziratot méltóztatott legkegyelmesebben kiadni:

Kedves Tisza gróf!

A kormányzást a mai napon átvettem és megerősíttem Őnt és a magyar minisztérium többi tagját állásukban.

Egyszermind megbízom Őnt, hogy a Népeimhez intézett, idezárt proklamációt közhírré tegye.

Kelt Bécsben, 1916. évi november 21-én.

Károly s. k.

Tisza István gróf s. k.

Népeimhez!

Hazzamal és a hű népeimmel együtt mely megindulással, megrendülve állok ama nemes uralkodó ravatalánál, aki közel 70 éven át viselte gondját a monarchia sorsának.

A Mindenható kegyelme kora ifjúságában hívta a trónra őt és erőt adott neki, hogy késő aggkoráig, súlyos emberi szenvedéstől meg nem ingatva és meg nem törve, kizárólag uralkodói tisztje és népeinek forró szeretete által élje szabott kötelességeinek szentelje magát.

Az ő bölcsesége, belátása és atyai gondoskodása alkotta meg a békés együttélés és szabad fejlődés állandó alapjait; súlyos zavarok és veszélyek közül, jó és rossz időkön át ő vezette Ausztria és Magyarországot a béke hosszú, áldásos idején keresztül a hatalomnak arra a magas polcára, amelyen ma, hű szövetségeseikkel karöltve állja a harcot a mindenfelől reátrő ellenséggel szemben.

Az ő művét kell folytatnom és befejeznem. Viharos időben lépek őseimnek fenkölt, elődöm által teljes fényben reám hagyott tisztos trónjára.

A cél nincsen még elérve, nem tört még meg ellenségeimnek az a balhiedelme, hogy támadásaik folytatásával legyőzhetik, sőt szétrombolhatják a monarchiát.

Egynek érzem magam népeimmel abban a hajthatatlan elhatározásban, hogy végigküzdjem a harcot olyan béke kiküzdéséig, amely biztosítja a monarchia főállását és a zavartalan továbbfejlődés szilárd alapjait.

Büszke bizalommal számítok reá, hogy hős véderőm, népeim áldozatkész hazaszeretetére támaszkodva, hű fegyverbarátságban a szövetséges haderőkkel, Isten segítségével vissza fogja verni az ellenség összes támadásait és győzelmes befejezéshez juttatja a háborút.

Eppen olyan megingathatatlanul bízom abban, hogy monarchiám, amelynek hatalma a benne egyesült két államnak régi törvényekben megirt, harcban és veszedelemben újra megpecsételt, elválaszthatatlan sorsközösségében rejlik, be- és kifelé megezdve és megerősödve fog ebből a háborúból kikerülni. És bízom abban is, hogy az összetartozandóság tudatától és mely hazaszeretettől áthatva a külellen-ség leverésére áldozatkész elszántsággal egyesült népeim együtt fognak működni a békés erópótlás és megújítás munkájában is, hogy a belső virágzás, fejlődés és megerősödés korszakát biztosítsák a monarchia két állama s a hozzájuk esatolt tartományok: Bosznia és Hercegovina számára.

Amidőn az ég kegyelmét és áldását kérem magamra, hazámra és szeretett népeimre, a Mindenható színe előtt fogadom, hogy az őseim által reámhagyott örökségnek hű sáfárja leszek.

Mindent meg akarok tenni, hogy mielőbb elmúljanak a háború áldozatai és borzalmai; újból meg kívánom népeimnek szerezni a béke áldásait, amint ezt fegyvereink becsülete, államainak és hű szövetségeseimnek létérdeke és ellenségeink daca megengedi.

Népeimnek igazságos, szeretetteljes fejedelme akarok lenni: alkotmányt és törvényt tiszteletben kívánom tartani. Gondosan fogok

örködni a jogegyenlőség fölött. Állandó törekvésemet népeim erkölcsi és szellemi javának előmozdítására, szabadság és jogrend oltalmára és arra irányítom, hogy a társadalom munkás tagjai számára becsületes munkájuk gyümölcsét biztosítsam.

Elődömtől örökölt drága örökségem korona és nép kölcsönös ragaszkodása és bizalma is. Magasztos, de súlyos uralkodói hivatásom kötelességeinek teljesítéséhez ebből meritek erőt.

Ausztria és Magyarország elpusztíthatatlan életerejébe vetett hittel, népeim iránt érzett, mélyesleges szeretettől áthatva állítom életemet és minden erőmet e magasztos feladat szolgálatába.

Kelt Bécsben, 1916 november hónap 21-én.

Károly s. k.

Tisza István gróf s. k.

Jegyezzük hadikölcsönt.

Nagybeeskerek, nov. 24.

Jól vessé eszébe mindenki, hogy a világtörténelem egyik legnagyobb fejezetét éljük mi most át. Olyan időket élünk, amikor minden örömről, minden bajunk és gondunk kicsiség ahhoz az óriási célhoz képest, amelyet ez a ránk erőszakolt vitágtusa tüzött elénk. Vajha a vérébe menne át az embereknek az a tudat, hogy ma mindnyájan a világtörténelem katonái vagyunk a fronton és a front mögött, mert mindnyájunk legszentebb kötelessége minden eszközzel, az utolsó lehetéggel, szolgálni a hazát és segíteni a nemzetet nagy céljának elérésében.

És amint a jó katona sohasem számolja a támadó ellenséget, nekünk sem arra legyen gondunk, hogy hányadik hadikölcsönt bocsátja most ki az állam: ráérünk azt utólag megállapítani, amikor kifogyunk belőlük. Elég legyen nekünk az a tudat, hogy a hadikölcsön kibocsátására szükség van és ezt össze kell hordani itt a békés életet élő háborús ország bel-sejében.

A legutóbbi hadikölcsön kibocsátása óta reánk támadt új, álnok ellenségünk már nemesak, hogy ki van verve hazánk megszentelt földjéről, — ahová már visszaternek testvéreink — hanem a futó ellenség nyomában üldöző seregeink már ellenséges földön vetették meg lábukat s hallják a méltó büntetés halál-kiáltásait. Éreznie kell ma már mindenkinek, hogy ezzel végleg kezünkbe került a győzelem diadal szekerének kormányrudja s nincs az a földi hatalom, amely azt kiragadja onnan.

Ezzel a lélekemelő tudattal, ezzel a halálos bizonyossággal lelkünkben könnyen kell megküzdenünk a háború anyagi terheivel s fényes diadalra kell vinnünk a legújabb hadikölcsön ügyét, hogy továbbra is — végig — ily hatalmas, gyönyörűsége lendülettel álljunk a harcot. Nem élet és véráldozat ez, hanem a legnagyobb békés hatalom az állam kezében, melyet sietve kell oda adnunk, hiszen csak mi adhatjuk, nincs kire számítanunk. Pénzbőségről hallunk uton-utfélen beszélni, hát lássuk azt a sok pénzt mind oda vándorolni az aláírási helyek felé, mert ott van most helyén minden tőke, hiszen ott hajtja a legtöbb haszot, — áldást hoz, jólétet, békés nyugalmat, egyszóval életet — számunkra és gyermekeink számára.

HIREK.

— **Hivatalos jelentések november hó 23-ikáról.** A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harctéri eseményekről:

Höfer jelentései:

Keleti harctér:

József főherceg vezérezredes hadsereg-arcvonala: Az alsó Csernán a balparton vetettük meg lábunkat. Egyébként Oláhországból nincs jelenteni való. A magyar keleti határon és az Erdős-Kárpátokban a felderítő tevékenység élénkebb volt.

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Helyenkint fokozott tüzérségi harc.

Olasz és délkeleti harctér:

Változatlan.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harctér:

Rupprecht trónörökös hadserege: Az ellenség tüzérségi tevékenysége az Ancere mindkét oldalán és a Saily szakaszban az esti órákban fokozódott. Az angoloknak Gueudocourtól északra, a franciáknak pedig a St. Pierre Vaast-erdő északnyugati szélé ellen intézett résztámadásai meghiusultak.

Keleti harctér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Smorgontól délre erős tüzelőkészítés után előrenyomuló orosz járőröket elűztünk. A tisztuló időjárás folytán a Keleti-tenger és az Erdős-Kárpátok közt különböző helyeken megélelült a tüzérségi tevékenység.

József főherceg vezérezredes arcvonala: Erdély keleti szélén felderítő osztagok csatároznak. Az oroszok erősítéseket kapnak. Oláhországban a helyzet nem változott. Krajovánál egyéb szakmányon felül háromszáz vasúti kocsi jutott kezünkre.

Balkán harctér:

Mackensen vezértábornagy hadserege: A Dobrudzásban és a Duna melletti több ponton ágyutüz.

Macedóniai arcvonala:

A harc az Ochrida-tótól keletre az ellenség visszavonulásával végződött. A német-bolgár arcvonalon a Prespa-tó és a Cserna keleti folyása közt több ízben az ellenség előretöréseit, a Poralovótól keletre húzódó magaslati álláson pedig az ellenség erős támadásait visszavertük. — Ludendorff.

— **Katonai kitüntetések.** A király az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért dr. Schaeffer Károly 29. gy. ezredbeli tart. hadnagynak a hadikéltményes 3. oszt. katonai érdemkeresztet adományozta.

Továbbá megparancsolta, hogy Dopolyi Sándor 29. gy. ezredbeli tart. hadnagynak a legfelső dícsérő elismerés tudtul adassék.

— **A hadterület megváltozása.** A belügyminiszter a következő rendeletet bo-csajtotta ki a törvényhatóságokhoz:

6633—1916. számú körrendeletem kapcsán azonnali további intézkedés végett értesítem, hogy a magyarországi hadműveleti terület határvonalai a következőkben módosítottak:

A belső hadműveleti területhez tartoznak: Az északkeleti hadszíntéren Máramaros és Beszterce-naszód vármegyék. Külön katonai engedélyek kiállítására jogosult a „legmagasabb parancsnokság“ (tábori postaszám 191.). A keleti hadszíntéren Marostorda vármegyéből a felsőrégeni és alsórégeni járások; Csik-, Háromszék-, Brassó-, Fogaras- és Szeben vármegyék, Hunyad vármegyéből a szászvárosi járás a Piski—Alvinc vasúti vonal kivételével, továbbá a petrozsényi, puji és hátszegi járás; Krassó-Szörény vármé-

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN. Szombaton, 1916. évi november hó 25-én délután 4, 6 és fél 9 órakor. Vasárnap, november hó 26-án délután 3, 5, 7 és 9 órakor:

Minden előadás rendes helyárak mellett kerül bemutatásra.

Homunculus.

Egy újfajta élőlény története 5 részben. Irta Reinert Róbert. Rendezte Rippert Ottó. Felvette Hoffmann Károly. Homunculus-t játsza Olaf Fönes és Famulust játsza Friedrich Kühne. A legrandiózusabb, az emberiség egyik legnagyobb problémáját tárgyaló filmattrakció.

gyéből a karánsebesi, teregovai, orsovai, bozovicsi és ujmoldovai járások. Külön katonai engedély kiállítására jogosultak a „legmagasabb parancsnokságok” marostordai felső és alsórégeni járások, Csik vármegye és Háromszék vármegye északi területére, tábori postaszám 170; az egyéb hadművelési területre postaszám 411. és ezenfelül a Budapesten, Temesvárott és Nagyváradon levő Passierscheinstelle.

A külső hadművelési területhez tartoznak: Az északkeleti hadszíntéren a belső hadművelési terület határvonala a külső hadművelési terület határvonalával összeesik. A keleti hadszíntéren Szolnok-Doboka, Kolozs, Tordaanyos vármegyék többi járásai, Udvarhely, Nagyküküllő, Kisküküllő, Alsófehér vármegyék, továbbá Hunyad és Krassószörény vármegyék többi járásai: Temes és Torontál vármegyék. Külön hangsúlyozom, hogy ezen hadművelési területi beosztás a mögöttes országrészekben elhelyezett erdélyrészi menekültek visszatérésére nézve kiadott és az ezen rendeletekkel kapcsolatban tett intézkedéseket nem érintik.

— **A hadikölcsön és a postahivatalok** Az ötödik hadikölcsönre az összes postahivataloknál a postatakarékpénztárak is elfogadják jegyzéseket. Így jegyezhető a hadikölcsön a nagybecskereki 2. számú (Aradáci-utca 47. sz.) postahivatalnál is.

— **Elitált petrolumdrágító.** A rendőrkapitányság Heller Dávid nagybecskereki kereskedőt, aki a petrolum literjét egy koronáért árusította, árdrágítás miatt ma háromszáz korona pénzbüntetésre ítélte.

— **A Homunculus a Városi Moziban.** A modern filmalkotások legszenzációsabb és legművészebb terméke a Homunculus holnap, szombaton kerül bemutatásra a Városi Moziban, amelynek igazgatósága költséget nem kímélve szerezte meg a csodás filmet, hogy a nagybecskereki közönségnek bemutatthassa. A páratlan filmszenzáció, amely az egész világon a legnagyobb sikert aratta, mélyseges művészi tárgyával és remek főlvételeivel méltán meg is érdemli a legszélesebb körű érdeklődést. A szerepek a legkiválóbb filmművészek kezében vannak s a főszerepet a világhírű Olaf Föns játssa. A nagy filmesemény holnap és vasárnap kerül négy előadásban rendes hely-árak mellett színre.

Torontálvármegye virilistái.

Az 1917. évi legtöbb adót fizető megyei bizottsági tagok névjegyzéke.

(A *-gal jelöltek állami adója az 1886. évi XXI. t.c. 26. §-a értelmében kétszeresen számított.)

- * Dr. Demkó Pál kir. közjegyző Makó 1484 K 42 f. (üggy. okl.)
- * Dr. Mányov Vince ügyvéd Nagyszentmiklós 1477 K 04 f. (üggy. okl.)
- * Dr. Végh Lajos vár. ügyész Nagybecskerek 1476 K 20 f. (üggy. okl.)
- Buzogány József földbirtokos Törökbeese 1473 K 40 f.
- Eusch István földbirtokos Szárcsa 1438 K 47 f.
- Oldal Antal bankigazgató Nagybecskerek 1426 K 28 f.
- Kesselring Mihály kereskedő Módos 1425 K 44 f.
- Mateics Gyula magánzó Nagybecskerek 1419 K 96 f.
- Michelsz Mihály földbirtokos Zombolya 1405 K 91 f.
- Jankó Ágoston alispán Nagybecskerek 1404 K.
- Budisin Emil földbirtokos Nagykinda 1393 K 39 f.
- Neurohr Miklós földbirtokos Garabos 1387 K 63 f.
- * Bagary Géza gyógyszerész Törökkanizsa 1378 K 90 f. (gyógysz. okl.)
- Vucics János földbirtokos Zenta 1374 K 78 f.
- Szekerés Kálmán földbirtokos Csene 1375 K 12 f.
- Dr. Erling Ottó földbirtokos Nagykinda 1370 K 01 f.
- Lukinich Miklós cipész Nagybecskerek 1369 K 80 f.

— Nemzetelt Plaitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Klein Bernát téglagyáros Nagybecskerek 1361 K 74 f.

Raity Velimir földbirtokos Felső-íttebe 1354 K 34 f.

Márkov Vince földbirtokos Felső-íttebe 1350 K 88 f.

Temmer Salamon kereskedő Nagybecskerek 1347 K 46 f.

Klausz Ferenc földbirtokos Galagonyás 1345 K 60 f.

Lotity Milivoj földbirtokos Nagykinda 1339 K 26 f.

Pártos Sándor földbirtokos Kübekháza 1334 K 84 f.

Ujvári Adolf kereskedő Nagybecskerek 1329 K 69 f.

Dr. Kossa Miklós kir. közjegyző Títel 1325 K 73 f.

* Dr. Iványi Mór orvos Nagybecskerek 1325 K 20 f. (orvos tud. okl.)

* Dr. Kleits János orvos Nagybecskerek 1320 K 40 f. (orvos tud. okl.)

Raity Spira földbirtokos Felsőíttebe 1319 K 21 f.

Ochsenfeld József földbirtokos Perjámos 1314 K 08 f.

Mixich Ágoston Stevin földbirtokos Kőese 1308 K 36 f.

Sztojkov Sándor földbirtokos Szőreg 1306 K 86 f.

Kovács József földbirtokos Hódmezővásárhely 1305 K 46 f.

Zsembery Pál földbirtokos Nagybecskerek 1303 K 03 f.

* Dr. Schreyer Viktor ügyvéd Nagyszentmiklós 1302 K 46 f. (üggy. okl.)

* Dr. Galamb Géza ügyvéd Módos 1302 K 18 f. (üggy. okl.)

Poledna Rezső kereskedő Zsombolya 1299 K 70 f.

Reif János szállodás Zsombolya 1279 K 24 f.

Mayer Aurél bankigazgató Nagybecskerek 1277 K.

Popper Alfréd kereskedő Nagyszentmiklós 1272 K 14 f.

Kovács Sándor droguista Nagybecskerek 1271 K 60 f.

* Dr. Stern Lázár ügyvéd Nagybecskerek 1261 K 80 f. (üggy. okl.)

* Dr. Heinermann Alajos orvos Nagybecskerek 1258 K 60 f. (orv. okl.)

Gille Béla földbirtokos T.-Szécsány 1257 K 57 f.

Rosenstock Miksa kereskedő T.-Sziget 1250 K 65 f.

Szemes Mihály földbirtokos Szanád 1244 K 73 f.

Radies Enál kereskedő Nagybecskerek 1242 K 51 f.

Szinberger Lajos kereskedő Zombolya 1241 K 73 f.

Konkoly Samu kereskedő Nagybecskerek 1233 K 36 f.

Milít György kereskedő Nagykinda 1227 K 05 f.

József főherceg földbirtokos Budapest 1221 K 36 f.

Cherrier Miklós földbirtokos Nagyszentmiklós 1219 K 40 f.

Franz J. László bizt. ügynök Nagybecskerek 1208 K 07 f.

Joánovics György földbirtokos Nagykinda 1193 K 60 f.

Szűcs István kereskedő Nagybecskerek 1193 K 53 f.

Kiry Jakab földbirtokos Németszentmiklós 1182 K 96 f.

Indrikovics Rezső kereskedő Nagykinda 1178 K.

Telbisz Arthur kereskedő Nagykinda 1177 K 78 f.

Koch János takpt. igazgató Zombolya 1171 K 50 f.

Jovánov Isza földbirtokos Tiszahelyes 1167 K 88 f.

Boleszuy Antal kereskedő Nagybecskerek 1153 K 50 f.

* Dr. Kuszing János orvos Nagybecskerek 1152 K 06 f. (orv. okl.)

Kittelberger Károly földbirtokos Katalinfalva 1144 K.

Treisz Mihály földbirtokos Zombolya 1139 K 76 f.

Mundloch Mihály földbirtokos Tiszaszentmiklós 1137 K 17 f.

Idb. Birg Frigyes földbirtokos Györgyháza 1153 K 26 f.

Minich János földbirtokos Perjámos 1133 K 09 f.

(Folytatjuk.)

169—1916. ügyszám.

Árverési hirdetés.

A Leopold Spitzer prágai cég által Mersdorf Mihály torontálszécsányi lakostól megvett, de át nem vett **403 darab juh** vevő veszélyére és kárára folyó évi **november hó 29. napján d. u. fél 3 óra** kor Nagynezsényen a Marok-tanyán, közbenjöttöm mellett, **46000 kor.** kikiáltási arban készpénzfizetés mellett nyilvános árverésen el fog adni

A vételi illetéket vevő köteles viselni. Módos, 1916 november 20.

Dr. Tegzes Gyula
kir. közjegyző.

Házvétel.

Keresek megvételre egy **4 szobas** és megfelelő mellékhelyiségekkel ellátott szolidan épített **magánháza**t, lehetőleg nagy udvarral vagy kerttel. Ajánlatokat

Wehner divatszalonba
Nagybecskerek, Kinizsy-utca 4. emelet alá kérek. 1374—2.1

Raktár kiürítés.

Költözködés miatt raktáromon lévő bársony kalapokat, velour-formákat, filz-formákat, diszített kalapokat s mindenféle kalapdiszket olcsón kiürítok.

Tisztelettel

Schwarz Gizela
(Eckstein pék mellett.)

(1366-42)

Ház eladó

NAGYBECSKEREKEN, ötszobás villakással.

Ugyanott elköltözés folytán eladó néhány **műtárgy**, eredeti festmény, híres mesterek metszetei s képes folyóiratokból álló könyvtár is. :: ::
— Közelebbit a kiadóhivatalban. —

1267—x.15

Kinőtt

de jó állapotban levő

gyerekruhákat

ugymint télikabátot és meleg felsőruhákat megvesz

a rendőrkapitányság

Kiadó: Plaitz Fer. Pál